

**BDP
EŞ BAŞKAN YARDIMCISI
MUŞ MİLLETVEKİLİ**

Demir ÇELİK

Demir Çelik, 21 Aralık 1959'da Muş Varto'da doğdu. Babasının adı Selim, annesinin adı Şirinşah' dır.

Eczacı; Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ni bitirdi.

Serbest eczacı olarak çalıştı. Varto Belediye Başkanlığı'na seçildi. 2008-2010 tarihleri arasında Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) Genel Başkanlığı yaptı.

Orta düzeyde İngilizce bilen Çelik, evli ve 2 çocuk babasıdır.

İ&D: *Partiniz ve lideriniz 30 Mart 2014 yerel seçimlerinde nasıl bir strateji izledi? Kısaca anlatabilir misiniz?*

Demir ÇELİK: Barış ve Demokrasi Partisi olarak biz, seçimlerin yaklaşık 4 ay öncesinde Türkiye'nin Batı yakasında bileşen olduğumuz Halkların Demokrasi Partisi (HDP) ile, Türkiye'nin Doğu yakasında ise Barış ve Demokrasi Partisi (BDP)'nin seçime girme stratejisini öngördük. Buna yönelik bir çalışma içerisinde olduk. Barış ve Demokrasi Partisi olarak bizim Doğu'da öngördüğümüz strateji, 14 Temmuz 2011'de ilan edilen demokratik özerkliğin inşasına hizmet eden bir yerel yönetim başarısı. Bu manada da İl Genel Meclisi başta olmak üzere, belediyelerin hem nicel hem niteli bir başarı sağlamaktı.

Biz, Barış ve Demokrasi Partisi olarak bu strateji çerçevesinde yaklaşık 241 yerde seçime hazırlık startı kararını verdik. Bunlardan önemli sayıda (40 civarında) yerelde ön seçim yapıldı. Diğer yerellerimizde de daha çok eğilim ve anket yöntemleriyle seçim çalışmalarını yürüttük.

İ&D: *Seçim kampanyasını yürütürken en çok nelere dikkat ediyorsunuz? Hedef kitlenize ulaşmak için nasıl bir yol izliyorsunuz; Gençler (oy kullanmayanlar), seçmenler (oy kullananlar), partililer ve genel olarak toplumla ayrı ayrı nasıl iletişim kuruyorsunuz? İletişimi sağlamak için en çok hangi araçları kullanıyorsunuz? Bütün bu kitlelerle iletişiminizi sağlamada aynı yönteme mi başvuruyorsunuz, yoksa her biri için farklı yöntemleriniz var mıdır?*

Demir ÇELİK: Türkiye, her şeyden önce çok kimlikli, çok kültürlü bir toplum. Toplumun bu çok kimlikli, çok kültürlü gerçeğine aykırı, tek tip bir seçim stratejisi ya da ona bağlı seçim çalışmalarını yürütmek doğru değil. Yerelin özgünlüğü, hassasiyetleri, dinsel, inansal, kimliksel ya da sosyal, siyasal duyarlıkları dikkate alınarak seçim ve seçim stratejisi yürütülmelidir. Bu yönüyle de bizim bölgede seçimi götürürken her ilin ya da seçimin götüreceğimiz, çalışmayı yürüteceğimiz her ilçeyi ayrılaştırarak bir çalışma yürütmüş değiliz. Bu, doğru da değil. İlçenin, ilin demografik yapısı, sosyolojik gerçekliği, etnik, siyasal, ruhsal şekillenmesi, seçimin propagandası, propaganda araçları açısından önem arz ediyor.

Biz çalışmalarımızı, bunu dikkate alarak yürütmeye çalıştık. Bu temelde de çağımızın iletişim çağı olması, çağımızın en nihayetinde basın ve medyanın öne çıktığı, bu yönüyle de insanların fikrini, düşüncesini söyleyebilme hakkını, özgürlüklerini sağladığı, gerçekleştirdiği bir çağ olması nedeniyle bu araçları azami noktada amacına uygun olarak kullanmaya çalıştık. Yeri geldiğinde televizyon, gazete, görsel-işitsel basın; yeri geldiğinde de miting. Ama daha çok sokakta, mahallede, evde, birebir halkla temas, dokunma; onun özellikle taleplerini, beklentilerini alma, varsa eleştirilerini dinleme, müm-

künse eleştirilerine de makul, somut verilere dayalı hem gerekirse özeleştiri yaparak, gerekirse de yanıt olma çabalarını esirgmeden yürüttük. Bu manada karmaşık, çok çeşitli araçlar üzerine kurguladığımız bir seçimden bahsetmek, bu araçlara dayalı bir seçim propagandasını yürüttüğümüzü söylemek mümkündür.

İ&D: *Toplumdan size gelen mesajları nasıl değerlendiriyorsunuz? Mutlaka bir geri bildirim söz konusudur. Peki bu geri bildirimleri değerlendirmeye yönelik herhangi bir yöntem geliştirdiniz mi?*

Demir ÇELİK: Bizim bugünkü toplantımızın gündemlerinden biri de bu; seçimi tartışmak, seçim sürecini ele almak, başarı/ başarısızlık varsa bunu açığa çıkarmak, başarısızlıkların nedenlerini açacak bundan sonraki stratejimizi belirlemek. Bu manada da yürütülen seçim çalışmaları geriye dönüktü, geriye dönüşü de tarafımızdan önemseniyor. Mutlaka yanlışımız, yanlış uygulamalarımız, yaklaşımlarımız olmuştur. Bunu da sorgulayıp eleştirel yaklaşmak ve netice çıkarmak bizim yapmamız gereken tek iştir. Bu çerçeveden de görünen o ki, önemli misyonlar yüklediğimiz 30 Mart 2014 seçimleri, bu misyona denk düşen bir sinerjiyle, bu sinerjinin sağladığı bir başarıdan da bahsetmek mümkün değil. Bir başarı var, doğrudur. Ama bu başarı, Kürtlerin statüsü, Kürtlerin demokratik özerkliğin inşası ve Türkiye cephesinde de demokratik cumhuriyet ya da Türkiye cephesinde demokratik ortak vatanda birlikte yaşama iradesi olarak ifade ettiğimiz seçim %6.7' ye, %7' lere takılma olayıdır. Çünkü en nihayetinde iktidar partisinin ipranmışlığı, itibarsızlığı ve güvenliğini kaybettiği gibi konuların tartışma gündeminde olduğu bir süreçte mevcut alternatiflerinin MHP ve CHP olamayacağı, MHP, CHP üzerinden yeni Türkiye'nin kurgulanamayacağı, inşa edilemeyeceği gerçeğine karşın biz üçüncü alan, üçüncü cephe, üçüncü seçenek olarak üzerimize düşen bu taci ser role denk düşen bir başarıyı sağlayamadık. Ama 2009' dan önceki seçimlerle karşılaştırıldığında mutlaka elde edilmiş bir başarı var. Bu başarı, bizim tarihsel rolümüze denk düşen nitelikte ve düzeyde olmamıştır. Bu yönüyle de seçim sürecinde kullandığımız yöntemden başvurduğumuz araçlara, adaya yaklaşımımızdan halka yaklaşımımıza bir bütün süreci tartışıp eksikliklerimizi, yanlışlarımızı gidermek, bunun üzerinden cumhurbaşkanı seçimine, bunun üzerinden 2015 seçimlerine hazırlanmak gibi bir hedefimizi de belirlemiş, buna dayalı da bir kısım planlamalara da kendimizi tabi tutmuş bulunmaktayız.

İ&D: *Partiniz bu seçim yarışında internet ve sosyal medyadan mutlaka faydalanmıştır. Sizce medyada yoğun bir şekilde yer almak ile seçim sonucu arasında bir bağlantı var mıdır? Olduğunu düşünüyorsanız, ne yönde olduğunu açıklayabilir misiniz?*

Demir ÇELİK: Medya, sanal medya, görsel-işitsel medya toplumun şekillendirilmesinde ya da siyasilere, siyasal partilerin topluma mesajlarını iletmesinde önemli bir araçtır. Doğrudan değilse bile dolaylı noktada kişinin beynine, gözüne, kulağına hitap ediyor olmanız ve bu manada da aylarca, yıllarca emek harcasanız bile ulaşamayacağınız milyonlara bir anda, kısa sürede ulaşabilme olanağını sağlayan bir araç. Bu araç üzerinden kişilere, şahıslara, kesimlere ulaştığınızda sonuç alıcı olacağına inandığınız bir araçtır. Bu manada her seçimde olduğu gibi, 30 Mart 2014 seçimlerinde de medyayı, basını amacına uygun kullanmayı başarabilseydik, bugün yetersiz gördüğümüz seçimi daha nitelikli bir başarıya eriştirebilmemiz mümkündü. Ama biz bunu kullanamadığımızın yanı sıra merkez medya başta olmak üzere medyanın, basının da bize kapalı olduğu, bizi ötekileştirdiği, bizi seçim sath-ı mailine çekme noktasında gerekli pozitif yaklaşımının yeterince bulunmadığı da altını çizmek isterim. Ama buna rağmen biz koşulları zorlayabilmeliydik. Kapıların kapandığını görüyor, hissediyor olsak bile bir şekilde kendi siyasal projelerimizden, üçüncü alanın, üçüncü seçeneğinin biz olduğu gerçeğini daha güçlü ve gür ifade etmiş olsaydık sanırım medyanın bize ilgisi daha yüksek olabilirdi. Bu konuda biz de biraz işi oluruna bıraktık gibi geliyor bana.

İ&D: *Seçim sonucu itibariyle; oy oranları ve kazanılan yerler bakımından partinizi başarılı buluyor musunuz? Partinizin bu seçimden başarıyla çıktığını düşünüyor musunuz? Başarılı buluyor iseniz, bu başarının sırrı nedir? Başarısız olarak değerlendireyorsanız, sizce sebebi/sebepleri neler olabilir?*

Demir ÇELİK: Her şeyden önce, 30 Mart 2014 seçimlerinde elle tutulur, somut bir başarıdan bahsetmek mümkündür. 29 Mart akşamı itibariyle yeni Büyükşehir Yasası ve beldelerin nüfusunun 2000' in altına düşmüş olmasından dolayı kapanan, bu manada bizim olup 31 Mart itibariyle belediye olmaktan çıkmış 22 belediyeyi birden kaybettik. O zamandan beri bizim 101 belediyemiz vardı. Sayımız 79'a düşmüştü (29 Mart tarihinden itibaren). 79 belediyeyi şu anda, yeniden seçimin yenileneceği kararının alındığı Ağrı'yı, Güroymak'ı saymazsak, 101 belediyeye yeniden çıkarmak başarıdır. Yani, 80'e bir 20'sini daha eklemek bu manada başarıdır. Bütün yetmezliklere, hazineden tek kuruluş alamamış olmasına karşın, BDP ile DTP, BDP ile BBP' yi aynı gören eğitimsiz kitlemizin varlığını dikkate aldığınızda bu başarı çok daha anlamlıdır. Çünkü birilerine (MHP, CHP, AKP) hazineden trilyonların aktığı ama sizin hanenize sıfır paranın aktarılmadığı gerçeği, bu manada halkın özveriyle, fedakârca yürüttüğü bir seçim kampanyası: Afişinizi basmaktan adayınızın tanıtım afişlerine, el broşürlerinin basmadan medyayı kullanmaya, her türlü araçtan yoksun ve deavantajlı başlıyorsunuz.

Bu manada MHP, AKP ve CHP' den çok daha negatif ve eşitlikçi olmayan koşullarda koşuşturduğunuz ve koşullandırıldığınız bir seçim çalışmasını yürütmek durumunda kalıyorsunuz. Bu özgünlükleri dikkate aldığımızda, önemli bir başarıdan bahsetmek mümkündür. Ama biz bunu yeterli görmüyoruz. Bizim öngördüğümüz, bu başarının üzerine sayımızı 110-115 gibi bir belediye çıkarmaktır. Niçin çıkaramadık, çıkarma şansımızın, olanağımızın olduğu yerelerde bunun neden başaramadık, kazanamadık ya da kaybettik? Bunu sorgulamak, o yönüyle de önümüzü açmak bize düşendir. Biz, bu saatte sonra ona kilitleneceğiz. 3 büyükşehir belediyesini, 7 il belediye başkanlığını kazanmış, 60 civarında ilçe ve yine 30 civarında belde ile sayıyı 101' e sayı çıkarmak bizce anlamlı ve değerlidir. Ama anlamlı ve değerli olan bu nicel sayıya ek olarak, bizim siyasal projemiz olan özgür demokratik yerel yönetimler anlayışımızın gereği demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigmayla topluma adil, eşitlikçi zihniyetimizi yansıtıp, toplumu bu konuda da ikna edebilirsek, çok daha büyük başarıları kazanmak mümkündür. O yönüyle de yapacak çok işimiz var diyorum.

İ&D: *Sizce 30 Mart 2014 yerel seçimlerinin geçmişte yaşanan diğer seçimlerden farkı nedir?*

Demir ÇELİK: 30 Mart 2014 seçimleri, öncelikle 17 Aralık operasyonunun sonrasında Türkiye'nin ikiye ayrıştığı, kutuplaştığı; bir yanıyla yolsuzluk, yalan, talan ve rant ilişkisi, bu manada iktidarın yıpranmışlığı tartışmasını; öbür yanıyla da, yolsuzluk ve yalan talan üzerine çözüm üretemeyen ama statü-koyu korumak adına onun karşıtlığı üzerinden politika geliştirenlerin birlikteliğini yansıtıyor. Yani bir yanda AKP, öbür yanda da CHP, MHP; sistemin varlığından rahatsız değiller. Sistemin var olan sorun ve probleminden hiçbiri rahatsızlık duymayan ama birbirlerine karşı olma, birbirlerinin karşıtlığı üzerinden tepki geliştirme, gelişen tepkileri örgütleme gibi reaksiyonel bir kısım faaliyetler içerisinde bulunanlardır. Bu tam da bizim başarılı olmamız için önemli bir ortamdı, önemli bir objektif koşuldu. Biz, bu manada diğerlerinin başarısından, başarısızlığından çok bu karşıtlaşmış, kutuplaşmış, ikiye ayrılmış Türkiye'de üçüncü seçeneği 76 milyona, halklarımıza sunabilirdik. Buradan bir başarı çıkarabilirdik. Bunu çıkaramadık. Biz de, bir yanıyla kutuplaşanların yörüngesinde siyaset yürütmekle kendimizi meşgul edince, halkta birikmiş siyasal, sosyal, ekonomik, demokratik sorunlara neşter vurmamak, onlara çözüm projelerini göstermek yerine o çerçevede ve o yörüngede dönüp dolaştık. Bu manada da nitelikli bir başarı sağlayamadık.

30 Mart 2014'ün karakteristiği, "iktidar sandıkta mahkûm edilecek" algısı muhalefet tarafından topluma dayatılmıştı. İktidar ve Başbakan da, bu seçimin kendisinin, iktidarın aklanması noktasına indirgemişti ve bu manada da

herkes bir yanıyla iktidara, Başbakan'ın seçime yüklediği misyona tav oldu. Onun belirlediği çerçevede sınırlı bir propagandayla gittiği için de AKP, tüm yıpranmışlığına, itibar kaybına rağmen %45'lerin altına çekilemedi.

İ&D: *Seçim tahlilleri yaparken hangi hususların ön plana çıktığını düşünüyorsunuz?*

Demir ÇELİK: Bizim için sorulacak olursa, örgütsel bir zafiyeti gördük. 14 Nisan 2009' da siyasetimize yönelik yapılan siyasi soykırım operasyonlarının, on binlerce kadromuzun içeride tutuluyor olmasının olumsuz sonuçlarını 30 Mart sonrası ve öncesi bir kısım çalışmalarımızda görmemiz mümkün oldu. Çünkü ilçe teşkilatınız, il örgütünüz yoksa, hazineden yardım alamıyorsanız, medyayı, basını amacına uygun kullanamıyorsanız, birebir temas ile ancak binlere - on binlere ulaşabilirsiniz. Hâlbuki ulaşılması gereken milyonlarca insan söz konusudur. Bunun açmazlığını, yetmezliğini yaşadık. Bu manada, tez elden Halkların Demokratik Partisi'nin Barış ve Demokrasi Partisi ile arasındaki ilişkiyi nasıl kuracağız, tek partiye mi yola devam edeceğiz, partilerin mevcut bileşeni ile ilişkiye nasıl bir faaliyet yürütmemiz gerektiğine karar vermemiz gerekiyor. Bugün Parti Meclisimiz, yarın MYK'ımız da bunu kararlaştırarak yolunu çok daha berrak, net görmüş olacak. Bunun dışında, seçimi etkileyen siyasal konjonktürel durum olmuştur, bölgesel gelişmeler olmuştur, küresel gelişmeler olmuştur... AKP'yi de, bizi de etkileyen Suriye, Rojeva' daki gelişmelerden, bölgesel, siyasal aktörlerin işin içerisine giriyor olmasının ortaya çıkardığı bir kısım parametrelerden bahsedilmektedir. O nedenle de, 30 Mart 2014'ün sonuçlarını etkileyen sadece iç politikanın parametreleri değil, dış politika, küresel gelişmeler, bölgesel gelişmeler ve ulusal ölçekteki mevcut halkın soruna yaklaşımını doğru noktada okuyamamış olmanızın verdiği bir kısım kriterlerden ya da bir kısım başlıklardan bahsetmek mümkündür.

İ&D: *Bu seçim sonuçlarının Türkiye'nin siyasal istikrarına etkisi ne olur?*

Demir ÇELİK: Hükümet sıkça ekonomik istikrardan bahseder. Ekonomik istikrarı da kaybetmemek adına aritmetiksel çoğunluğu, yasama faaliyetini mecliste var etmeyi merkezine oturtur. Bir yere kadar doğrudur. Ama bir toplumsal hizmet tek başına ekonomiden ibaret değildir. Toplumsal istikrar yoksa, siyasal istikrar yoksa ekonomik istikrarla ülkeyi bir noktaya kadar götürebilirsiniz. Ama görünen o ki, 3 Kasım 2012'den bu yana hükümetin 12 yıla varacak olan siyasal iktidar sürecinde, ekonomik istikrar toplumun mutluluğuna neden olmuş.

Her ne kadar Dolar fırladıysa, Euro fırladıysa, borsa çöktüyse, Türk Lirası değer kaybına uğradıysa, görünen o ki önümüzdeki günlerde bundan hare-

ketle elektrikten doğal gaza, gıdadan her türlü tüketim maddesine yüksek oranda zamların geleceği beklentisi olacaksa, bu manada da tek başına ekonomik istikrar yetmiyor. 10 yılı kurtarabildin, ama beraberinde siyasi istikrar gelmeyecekse, beraberinde toplumsal istikrar gelmeyecekse, bu anlamda da AKP' nin çöküşü söz konusudur. Biz, bir bu yönüyle toplumsal istikrarın toplumun çok kimlikli, çok kültürlü gerçeğine uygun yeni bir siyasi idari mekanizmanın, idari ve siyasi projenin geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Demokratik çözüm sürecinin akamete uğramadan, Kürt sorununun çözümüne fırsat verebilecek bir kısım adımların ertelenmeden atılması AKP' den beklenmesine rağmen, atmıyor. Bu manada da, önümüzdeki günler önemli gelişmelere gebe dir.

Siyasal istikrardan yoksun, toplumsal istikrardan yoksun, ekonomik istikrar adına da ekonomik çöküşünün yaşandığı bir Türkiye büyük krizlere, büyük bir kaosa da gebe dir. Bunu şahıs olarak, parti olarak görüyor olmamız yeterli değil. Bunu halka aktarılabilir bir politik hattı çizmemiz -en azından 2015 seçimlerine az bir zaman kalmışken- toplumsal/siyasal istikrara varacak bir kısım mekanizmaları devreye koymamız anlamlıdır. Bu yönüyle de, Cumhurbaşkanı seçimi ve Genel Seçim bizim için önemli fırsatlara da yol açacak gibi görünüyor.

İ&D: Genel bir değerlendirme yapacak olursanız, size göre 30 Mart seçimleri ile seçmen nasıl bir mesaj vermiştir? Türkiye'yi ne beklemektedir?

Demir ÇELİK: 30 Mart 2014 seçimlerinin temel mesajlarından biri; yoksul, ekmeğe muhtaç ama bir kısım sosyal güvenlik politikalarından hareketle AKP' nin iktidarının devamından yana bir karar var. Yani, kadının çocuk parası alıyor olması, engellinin bir kısım haklara kavuşuyor olması, Türkiye'nin dört bir tarafında - belki kapitalist modernitenin gelişmişliğinin doğasının sonucu olarak- ana arter yollarının açılmış olması, duble yollarının yapılmış olması, 81 ile değilse bile, önemli sayıda ilde (80' e yakın ve aşkın bir yerde) hava yolu trafiğinin açılmış olması, toplumun 90 yıl boyunca göremediği bir rahatlama, bir gevşeme, bir mutluluk. Bu mutluluk pastasını AKP yıllardır aldı. 30 Mart' ta da almayı başardı. Ama dediğim gibi, ekonomik istikrar adına fedakârlık yaptığı, feda ettiği siyasal, sosyal, demokratik sorunlarının olduğu yerde durduğu sürece bir gün şişen balon patlayacak.

30 Mart' ta AKP' nin hanesine bir artı olarak yorumlanabilecek bir başarı vardır. Ama bu başarının, saydığım nedenlere, gerekçelere bağlanıyor olmasıyla birlikte insanlar sokakta mutsuz. İnsanlar sokakta huzursuz. Bir genel müdür Türkiye'de 20.000 TL maaş alır, ama asgari ücret 900 TL' dir. Yoksulluk sınırı 3500 TL. Bu paradoks, bu çelişki hal yoluna konulmadığında, bir gün

çok ciddi bir toplumsal ve siyasal sorunla karşı karşıya geleceğimiz anlamına gelir. O anlamıyla da bizim bu sorunların çözüme kavuşturulacağı siyasal projelerle toplumun karşısına çıkmamız gerekiyor, diye düşünüyorum.

İ&D: *30 Mart yerel seçim sonuçları önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçimini ve Genel Seçimleri nasıl etkiler Sizce?*

Demir ÇELİK: 30 Mart seçimlerinden hareketle, sanırım AKP' nin çizdiği rota Başbakanın Cumhurbaşkanlık seçim yolunun açıldığı kanaatini işaret ediyor. Buna karşın, Cumhuriyet Halk Partisi'de, MHP de hem Başbakan'ın Cumhurbaşkanı olmaması adına hem de kendi seçeneklerini kazandırmak adına, kıyasıya bir mücadele içerisinde olacaktır. Bizimse üçüncü yol, üçüncü seçenek olarak ne statükodan yana militarist çizgi savunucusu olan, tek tipçi Cumhuriyet yanlılarından yana olmak, ne de günümüz militarist ve Kemalist çizgisinin yeni versiyonu olan AKP' nin otoriterizminden yana olmaktır. Biz her ikisini reddediyoruz. Resmîyet yerine, meşruiyete dayalı, kimliklerin, inançların, kültürlerin, halkların demokratik ortak vatanda bir arada yaşamasının iradesini savunan ve bunu siyasal projelerine sahip olan Cumhurbaşkanı adayımızla toplumun karşısına çıkmak istiyoruz.

Bizi diğerlerinin seçeneği, yol haritası ilgilendirmiyor. Bizim acil çözmemiz gereken şey şudur: Ekonomik, demokratik, sosyal, siyasal sorunlarımızın bizatihi aday olan, bunun da bölgesel, siyasal özerkliğe, yerellerin de idari mali özerkliğine açık, bu açıklıktan kendi siyasal projelerini toplumla buluşturan adayla Cumhurbaşkanı seçimini başarmak. Sonrasında, 2015 seçimlerinde de Halkların Demokratik Partisi üzerinden demokratik cumhuriyetten ne anladığımızı; demokratik cumhuriyete giden yoldan demokratik ulus ilkesiyle demokratik ortak vatanda Kürtlerin, Arapların, Çerkezlerin, Lazların, Alevilerin, Sünnilerin, İslam'ın, Hıristiyanlığın, tümünün (76 milyonun) eşit özgür vatandaş olabildiği, aynı haklardan eşit ölçüde yararlanabildikleri bir demokratik cumhuriyetin projesi ile halklarımızın, inançlarımızın, kültürlerimizin karşısına çıkıp üçüncü yolun, üçüncü seçeneğin başarısı için elimizden geleni, ardımıza bırakmadan bu yolun tek geçer akçe olduğunu halkımıza anlatmak, halkımızı ikna etmek, onları da sürece katmak olacaktır.

İ&D: *Önümüzdeki Cumhurbaşkanı seçiminde, sizin için en uygun aday kimdir? Ya da isim vermek istemiyorsanız, nasıl bir aday profili ortaya koyabilirsiniz?*

Demir ÇELİK: Biz, kişiye bağlı kalmıyoruz. Demin dediğim gibi, ülkemizin tarihsel, siyasal, ekonomik, demokratik birikmiş sorunları var. Bu sorunları, şekli ve sembolik bir Cumhurbaşkanı yerine, mümkünse bölgesel ve eyaletler sistemine dayalı bir Başkanlık sistemi olmalı. Ama değilse, anayasayı, kanunu her şey gören değil, toplumu ve toplumun ihtiyaçlarını esas alan,

toplumun dinamiklerine dayalı, toplum dinamikleriyle beraberce ülkeyi yönetme kabiliyeti anlayışına sahip, hiç kimseyi ötekileştirmeyen, hiç kimseyi dışlamayan, her kişiyi, her kesimi eşit, özgür gören aday, bizim için doğru adaydır. Bu adayın ortaya çıkması ve seçilmesi konusunda da biz gerekli çabanın, gayretin içerisinde olacağız.

İ&D: *Diğer partilere yönelik kamuoyuna akseden söyleminiz biliniyor; ancak bu söylemin dışında, onların yaklaşımlarını ve stratejilerini değerlendirirken daha farklı bir bakış açımız oluşuyor mu? Bu içerden olup bitenleri gözleyen daha analitik bakış açısı üzerine neler söyleyebilirsiniz?*

Demir ÇELİK: Bizi, diğer siyasi partilerin anlayışı, zihniyeti, programı bir noktaya kadar ilgilendirir. En nihayetinde birlikte yaşıyoruz, birlikte bu ülkeyi yönetmeye kalkışıyoruz. Ama bizi diğer siyasi partilerden ayıran temel özelliğimiz; biz bugünü yaşıyoruz, onlarsa 19 y.y.'ın, 18. y.y.'ın demokratik olmayan yönetim ilişkilerinde takılı kalmış ve ulus üniter devletin kutsiyeti üzerine politikalarını yürütüyorlar. Bize göre ise, ulus üniter devlet tarihsel bir kesitte yaşanması gerekendi. Yaşandı, miadını doldurdu. Şimdi ulus üniter devletin egemenliğinin paylaşılmazlığı ilkesini aşamadığımız sürece birçok sorunu aşamayacağız. Yani, Kürt sorununu, inanç sorununu egemenliğin paylaşılmazlığı üzerinden çözemediğiniz için çözümsüz kalmıştır. Bu manada; demokratik ortak vatanda, 780.000 m² lik bir alanda birlikte yaşayalım ama 780.000 m² lik alanda kadın kadın gibi, çocuk çocuk gibi, genç genç gibi, Alevi Alevi gibi, Kürt Kürt gibi, Arap Arap gibi, Türk de Türk gibi nasıl yaşamak istiyorsa, neye inanıp neyi düşünmek istiyorsa onun gibi yaşamak zorundadır.

“Fikri, düşüncesi, vicdanı hür” söylemi Mustafa Kemal’in söylemiydi. Ama hürriyet var mı? Her tarafımız yasaklarla çevrilidir. Yasağın nedeni ne? Tek tiplendirilen insan istenmesidir. Herkes Türk, herkes İslam görüldüğü için. Ama bu ülkede üç Semavi din yaşıyor. Üç Semavi dinin yanında Aleviler denilen farklı bir inanç ya da farklı kültürler var. Bu ülkede 36 etnik kimlik var: Türkler, Kürtler, Araplar başta olmak üzere. Bunları aynılaştırdığınızda, aynılaştırılmış üzerine binayı yükseltmek istediğinizde tutmuyor, tutmayacak. Bu tutkal tutmuyor. O nedenle biz, her şeyden önce diğer partilerden farklı olarak toplumun gerçekliği üzerinden, toplumun bu gerçekliğinin bir fonksiyonu olacağı üzerinden hareket edeceğiz.

Eko-sistem, çokluğun, çeşitliğin fonksiyonudur. Toplum da öyledir. Çok kimlikli, çok kültürlüdür. O çokluğun sinerjisinden yararlanmak, çokluğun ortaya çıkardığı enerjiyi amacına uygun hareket etmek yerine karşıtlaştırmak, düşmanlaştırmak, düşman hukukunu uygulamak kaybettirmiştir. 90

yıl boyunca bunda ısrar etmek kaybettirecektir. CHP' nin, MHP' nin, AKP' nin düştüğü hata budur. Belki onlarca yıl iktidarda kalabilirler. Ama ülke halkı, ülkenin ekseriyeti 76 milyonu kaybediyor, kan kaybediyor; ölecek kaybediyor, öldürerek kaybediyor, her gün yoksullaşarak, işsiz kalarak, sosyal güvelden yoksun kalarak kaybediyor. Psikolojik travma yaşıyoruz. Siyasal travma yaşıyoruz...

Yaşadığımız bu psikolojik/siyasal travmaya uygun yeni bir zihniyet, yeni bir siyasal proje bizi bekliyor. Biz, bu manada Barış ve Demokrasi Partisi olarak, Halkların Demokratik Partisi olarak diyoruz ki, bölgesel yönetimlere gidilmeli. Türkiye 780.000 km² lik coğrafi büyüklüğünde 76 milyonluk nüfusuyla tek merkezden aynılaştırılan politikalarla yönetilemez. O nedenle 25 civarında bölgesel yönetim olmalı. Bu bölgesel yönetimler siyasal özerkliğe sahip olmalı. Avrupa'da olduğuna benzer bölgesel yönetimlerin kendi yasama faaliyetleri olmalı. Ama aynı zamanda, bölgesel yönetimlerin de eşit halkalar sistemine bağlı buldukları demokratik Cumhuriyetin demokratik anayasasıyla yeni bir Türkiye öngörüyoruz. Bunu, inşallah dilimizin döndüğünce halkımıza anlatıp mevcut statükodan beslenen siyasi partilere rağmen başarmak zorundayız. İşimiz zor. Ama demokratik siyasetin görevi de zor başarmaktır. Demokratik siyasetin kendisi de sorunları, meşru demokratik zeminde çözüm bulabilecek parametreler, anlayışlar, zihniyetler geliştirip siyasal formülasyonlar, toplumun ve toplulukların ihtiyaçlarını karşılayan, önünü açan bir noktadan sonraya yaklaşımdır. Bunu da başaracağız.

İ&D: *Bizim sorularımız burada bitiyor. Sizin eklemek istediğiniz bir şey var mı?*

Demir ÇELİK: Ben, öncelikle çok teşekkür ediyorum. Keşke düşüncelerimizi her zaman ve her yerde buna benzer fırsatlar verilmiş olmasıyla birlikte açıklama koşulumuz ve olanağımız olmuş olsaydı. Ben büyük bir zevk aldığımı ifade etmek istiyorum. Bana bu fırsatı verdiğiniz için şahsım ve partim adına sizlere teşekkür ediyorum. İleriki güzel günlerde buluşmak umuduyla...

İ&D: *Teşekkür ederiz.*